

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek oponenta práce

Práci předložila studentka: **Ivana Rybníčková**

Studijní program: Předškolní a mimoškolní pedagogika, Učitelství pro mateřské školy

Název práce: **Děti, filmová pohádka a genderové stereotypy**

Vedoucí práce: MgA. Marie Černíková, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Markéta Zachová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE

Předložená bakalářská práce studentky Ivany Rybníčkové se zabývá analýzou pohádek ve vztahu ke genderovým stereotypům v prostředí vybrané MŠ. Celkově si autorka nadefinovala (dle mého názoru) příliš mnoho výzkumných cílů. Mohla raději postupovat ve smyslu „méně je více“. Ne všechny cíle jsou formulovány správně viz např. s. 36: „*děti naráží na problematiku genderového stereotypizování.*“ I v rámci vyhodnocení mohly být dílčí cíle zpracovány a vyhodnoceny přehledněji. Celkově však soudím, že přes určité nepřesnosti se autorce podařilo avizovaného záměru dosáhnout a práce svým způsobem přináší zajímavý pohled na vybrané téma.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Bakalářská práce je standardně a vyváženě členěna na část teoretickou (cca 20 stran) a vlastní výzkumné šetření (cca 28 stran). V rámci teoretických východisek bych uvítala důslednější vymezení stěžejního pojmu, tj. genderu. Jedná se v tomto případě pouze o krátký odstavec. Není zřejmé, z jakých přístupů, teoretických východisek v oblasti genderu autorka vychází. Zároveň se v současných trendech neuvazuje o genderu pouze jako o příslušnosti k pohlaví, ale chápeme jej v širších souvislostech např. ve vztahu k diverzitě, k rovným příležitostem atd. Oceňuji zařazení a schopnost autorky orientovat se i v cizojazyčných titulech.

K vlastnímu výzkumu mám následující komentáře a připomínky. Uvedené výzkumné nástroje byly myslím vzhledem k záměru a cílům práce zvoleny vhodně. Některé měly být precizněji zpracovány. V rámci techniky pozorování (u dětí i učitelů) chybí přesné vymezení kritérií, tj. co přesně a za jakých podmínek bylo předmětem autorčina hodnocení. Prosím tedy autorku, zda by doložila, upřesnila u obhajoby. Nedostatečně je také vymezen skupinový rozhovor s dětmi viz s. 37, tj. co bylo jeho cílem, přesné stanovení okruhů, témat rozhovoru. Za velmi zajímavou a svým způsobem ojedinelou považuji prezentaci Bechdel testu a jeho analýzu. V textu postrádám informaci o souhlasu respondentů (rodičů, učitelů) v rámci šetření v souladu s GDPR. V samostatné části (podkapitole) měla autorka charakterizovat výzkumný soubor. Určit, zda šlo o náhodný, záměrný výběr atd. Prosím autorku, zda by tedy mohla specifikovat u obhajoby. Pozitivně hodnotím snahu autorky oslovit jako respondenty rodiče (viz dotazníkové šetření). Vliv rodinného prostředí (postojů atd.) je prokazatelně v otázce stereotypů a přístupu ke genderu zásadní. V rámci otázky číslo 7 „*Používá/sleduje vaše dítě některé z následující výpočetní techniky*“ mohla autorka doplnit specifikaci obsahu sledovaného, tj. jedná se např. o hry, pohádky, vzdělávací aktivity atd. To by pravděpodobně přineslo relevantnější výpovědi.

Vhodně bylo zařazeno pozorování v MŠ včetně dokumentace jednotlivých situací/činností viz příloha č. 5. Tato část má však výrazně popisný charakter. Škoda, že autorka tyto situace blíže neanalyzovala, nevyhodnotila, to by jistě přineslo zajímavá zjištění. V rámci celkového vyhodnocení mohla autorka ze získaných dat, výpovědí vyloučit více informací, jít do větší hloubky ve vztahu ke genderu/genderovým stereotypům

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Po formální stránce nevykazuje bakalářská práce zásadní nedostatky. Jazykové prostředky, stylistika odpovídají požadavkům na odborný text. Upozorňuji pouze na chybně zvolený oboustranný text v celé práci (dle formální náležitosti měl být text vždy pouze na jedné straně). Odkazy na odborné zdroje odpovídají požadavkům citační normy.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Velmi oceňuji výběr tématu, otázky spojené s genderem v oblasti výchovy a vzdělávání jsou velmi aktuální, přesto i v odborné literatuře zůstávají stále spíše na okraji zájmu. Určité rezervy spatřuji zejména v části metodologické (propracovanost metod, interpretace dat atd.) viz výše. Celkově však autorka prokázala schopnost se v daném tématu zorientovat a zrealizovat vlastní výzkumné šetření. Bakalářskou práci Ivany Rybníčkové doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením viz níže. Výsledné hodnocení bude závislé na charakteru vlastní obhajoby, zodpovězení otázek a připomínek.

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

VELMI DOBŘE

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY K OBHAJOBĚ

viz poznámky výše v textu

Na základě výsledků výzkumného šetření se prosím pokuste navrhnout, uvést doporučený postup pro pedagogy MŠ, co se týče práce s tématem genderu, eliminace stereotypního jednání atd.

Prosím autorku, zda by mohla stručně analyzovat a vyhodnotit uvedenou dokumentaci situací viz příloha č. 5. Co z této analýzy vyplývá pro práci pedagoga?

V Plzni dne 25. 5. 2021

Markéta Zachová